

There are no translations available.

TEREX TITAN – vienišasis milžinas

Kiek žinoma, „Terex 33-19 Titan“ dar ir šiandien tebėra pačiu didžiausiu kada nors pagamintu sunkvežimiu. Tiesa, keliamąją galią jį pranoko tokie modeliai, kaip „Komatsu 930E“, „Liebherr T282“, „Caterpillar – 797“ ir dar keli kiti „jauni gigantai“, galintys vežti iki 390 tonų grunto ar rūdos. Bet visi jie dviašiai, tad mažesnių matmenų. Juk „Titan“ ilgis – 20090 mm, plotis – 7570 mm, aukštis – 6880 mm, o kai jis pakeldavo kėbulą, apsauginio stogelio viršutinė briauna atsidurdavo net 17 metrų aukštyje.

Pačiu įdomiausiu „Terex“ markės savivarčiu laikomas didžiausias triašis 350 tonų pervežti galėjęs savivardis „33-19“, dar vadintas „Titan“. Vienintelis šio gigantiško automobilio egzempliorius buvo surinktas 1974 metų spalio mėnesį Kanadoje, Ontario provincijoje, Londono mieste. 260 tonų tuščio svėrusio automobilio variklis – „General Motors“ gaminamas ir šios markės šilumvežiuose naudojamas dvitaktis V-16 tipo 3300 AG išvystantis turbodyzelis. Jo darbo tūris – net 169,2 litro. Aušinimo sistemoje – du milžiniški radiatoriai, sumontuoti priekyje į kairę ir dešinę nuo automobilio ašies. Nors „Titan“ turi, kaip jau įprasta tokios paskirties ir dydžio automobiliuose vienvietę kabiną virš variklio skyriaus, toli į priekį atsikišę radiatorių blokai, jų apsaugai nuo užteršimo sumontuoti lenkti priekinių ratų purvasargiai daro jį panašų į tradicinį amerikietišką kapotinį sunkvežimį, tik labai didelį.

Dyzelis suko kintamos srovės generatorių su įmontuotu lygintuvu. O elektros varikliai sumontuoti tiesiog visų keturių galinių ratų stebulėse, taigi, mechaninio ryšio tarp variklio ir ratų nėra. Ratai – su 57 colių padangomis. Ratų pakaba – su guminiiais elementais, ratų stabdžiai būgniniai, jų bendras stabdymui išnaudojamas paviršius – 50,5 kv.m.

Kėbulo talpa – 115 kūb.m. Pakrautas 317 tonų, „Terex Titan“ sugebėdavo įsibėgėti iki 45 km/h. Didžiausias leistinas jo svoris, kai kėbule būdavo 350 tonų, pasiekdavo sunkiai įsivaizduojamas 610 tonų, tiesa, tada važiavimo greitis sumažėdavo iki 30 km/h. Gigantiškas savivartis buvo eksploatuojamas iki 1984 metų. Tada jo vos nesupjaustė į metalo laužą. Bet Kanados Britų Kolumbijos provincijos Sparvudo mieste susibūrė grupė entuziastų, suvokusių unikalaus automobilio vertę. Jų pastangomis „Terex 33-19 Titan“ buvo atgabentas į šį miestą ir pastatytas poilsio parko aikštelėje vaikų ir specialiai dėl šio automobilio Sparvudą aplankančių turistų džiaugsmui. Aprintas ir apdaužytas ne itin sėkmingos eksploatacijos metais gigantas buvo kosmetiškai suremontuotas ir nudažytas pirmine šviesiai žalia spalva, kuria nuo seno dažomi visi „Terex“ markės savivarčiai.

Savivardis buvo pagamintas tik vienas. Tiesą sakant, tai greičiau buvo savotiškas eksperimentas, nes po to ir mažesni, ir didesni karjerų savivarčiai gaminami tik 4x2 tipo, nes tokia važiuoklė yra trumpesnė, pats savivardis manevringesnis, o ir gigantiškų padangų jiems gamyba pažengė tiek, kad tokį ir didesnį nei gabeno „Titan“, krovinį galima pervežti automobiliu, turinčiu nebe dešimt, o tik šešias padangas.

Pati firma 1981 metais perėjo į Vokietijos pramoninio holdingo IBH rankas ir tęsė sunkiosios technikos gamybą ir modernizavimą. 1988 metais prie „Terex“ buvo prijungtas kitas senas tokios klasės automobilių gamintojas „Unit Rig“, kas įgalino suformuoti subalansuotą unifikuotų dviašių savivarčių keliamąją galia nuo 34 iki 85 tonų gamą. Jie gaminami firmos įmonėse JAV, Kanadoje, Didžiojoje Britanijoje, Australijoje, Pietų Afrikos Respublikoje, Brazilijoje, Indijoje. Pastaraisiais metais ją papildė padidinto pravažumo dviejų sekcijų 6x6 tipo statybiniai savivarčiai. Siekti naujų dydžio ir matmenų rekordų „Terex“, panašu, nesiruošia...